

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ WIEJSKA



NUMER 2/2018 (26)

LIPIEC 2018

ISSN 2299-6966

ZARZĄDZANIE

WYDARZENIA CDR

PRAWO I PODATKI

OTOCZENIE GOSPODARCZE

SPOŁECZEŃSTWO WIEJSKIE

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ ROLNA



E-BIULETYN CENTRUM DORADZTWA ROLNICZEGO W BRWINOWIE ODDZIAŁ W KRAKOWIE

SPIS TREŚCI

<u>KONSTYTUCJA DLA BIZNESU - WAŻNE ZMIANY DLA PRZEDSIĘBIORCÓW</u> MATEUSZ GROJEC	2
<u>BIZNES TURYSTYCZNY NA WSI WOBEC NOWYCH REGULACJI PRAWNYCH</u> ELŻBIETA KMITA-DZIASEK	4
<u>NOWA INSTYTUCJA - RZECZNIK MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORCÓW</u> MATEUSZ GROJEC	7
<u>MECHANIZM PODZIELONEJ PŁATNOŚCI—NOWE NARZĘDZIE WALKI Z WYŁUDZENIAMI VAT</u> MATEUSZ GROJEC	8
<u>JAKOŚĆ HANDLOWA ARTYKUŁÓW ROLNO-SPOŻYWCZYCH</u> KLAUDIA KIELJAN	9
<u>ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI PRZEZ LOKALNE GRUPY DZIAŁANIA</u> KAROLINA BOBA	12
<u>UŁATWIENIA W NABORZE NA RESTRUKTURYZACJĘ MAŁYCH GOSPODARSTW</u> WALDEMAR GORAJCZYK, PIOTR RACHWAŁ	14
<u>WSPÓLNOTOWY SYSTEM VAT- FUNDAMENT, NA KTÓRYM OPARTO PODATEK OD TOWARÓW I USŁUG</u> MATEUSZ GROJEC	16
<u>KARTA PODATKOWA JAKO JEDNA Z FORM OPODATKOWANIA DOCHODÓW Z DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ</u> MATEUSZ GROJEC	18
<u>ZIELONA PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ - PRZYSZŁOŚĆ POLSKIEJ WSI</u> MATEUSZ GROJEC	20
<u>CDR REALIZUJE PROJEKT ERASMUS+ DOTYCZĄCY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO</u> MATEUSZ GROJEC	23
<u>RELACJA Z VIII MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ PT. „GOSPODARSTWA RODZINNE WOBEC WYZWAŃ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU”</u> KRZYSZTOF KUCIA, NATALIA TARKOWSKA	24

Redaktor naczelny: Mateusz Grojec

Korekta, skład i opracowanie graficzne: Krzysztof Kucia, Natalia Tarkowska



Konstytucja dla biznesu

KONSTYTUCJA DLA BIZNESU - WAŻNE ZMIANY DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

30 kwietnia zaczęła obowiązywać tzw. **Konstytucja dla biznesu**. Składa się na nią pięć nowych ustaw. Wprowadzają one szereg istotnych udogodnień dla przedsiębiorców. W wyniku prac legislacyjnych dokonano zmian w około 200 aktach prawnych. Uchylono np. przepisy dotyczące Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, a przede wszystkim ustawę o swobodzie działalności gospodarczej, zastępując ją nowym prawem przedsiębiorców. Określa ono zestaw praw i obowiązków przedsiębiorców oraz wytyczne dla tworzenia i stosowania prawa w sferze działalności gospodarczej. Przyświeca im zasadniczy cel: przedsiębiorca ma być dla państwa partnerem, a nie przeciwnikiem. **W artykule przedstawiamy najistotniejsze, z punktu widzenia przedsiębiorców, zmiany.**

CO NIE JEST PRAWEM ZABRONIONE, JEST DOZWOLONE

Na mocy nowego prawa przedsiębiorców „co nie jest prawem zabronione, jest dozwolone”. Reguła ta obowiązywała już kiedyś w Polsce. O ironio, był to czas schyłku komunizmu. Wprowadzono wówczas w życie tzw. ustawę Wilczka (w tamtym czasie ministra przemysłu). Następnie, przez 30 lat, w ramach demokracji liberalnej, gospodarkę, niestety deliberyzowano. To jedno, nieodokreślone zdanie, wskazuje na ducha nowego prawa, które na gruncie zapisów, przesiąknięte jest ideą wolności działalności gospodarczej. Na płaszczyźnie konkretów służyć ma temu m.in. określenie katalogu praw i obowiązków przedsiębiorców oraz zasad dla urzędów wskazujących wytyczne interpretacyjne prawa gospodarczego. Przykładowo, urzędnikom wolno będzie podejmować wyłącznie działania, które są niezbędne do zamierzonego celu. Winni oni również jednakowo traktować wszystkich przedsiębiorców.

DOMNIEMANIE UCZCIWOŚCI PRZEDSIĘBIORCY

Istotną nowością na gruncie prawa jest domniemanie uczciwości przedsiębiorcy. Wynikające z tego rozstrzygnięcie wątpliwości faktycznych na

korzyść przedsiębiorcy oraz przyjazna interpretacja przepisów powinny pozytywnie oddziaływać na budowanie partnerstwa na linii administracja-przedsiębiorca.

Wielu w to nie dowierza, natomiast jest to możliwe. Wystarczy spojrzeć na doświadczenia innych narodów, jak chociażby Norwegia, gdzie, nie rozpisując się, urzędnik pełni służebną rolę wobec przedsiębiorcy. Sankcje pojawiają się tam wyłącznie w sytuacji, jeśli pomimo napomnień ze strony administracji, przedsiębiorca uporczywie nie stosuje się do zaleceń.

Ta pewność, że państwo jest po mojej stronie i że jeśli nawet niechcący zapomnę o jakimś obowiązku, to władza wyciągnie pomocną dłoń, a nie karzącą rękę, wpływa bardzo stymulująco na przedsiębiorców i popycha ich do bardziej kreatywnych działań.

PRZYJAZNE NASTAWIENIE DO PRZEDSIĘBIORCY

Zgodnie z unormowaniami prawa przedsiębiorców, rozstrzygnięcie przez organ, przed którym toczy się postępowanie, niedających się usunąć wątpliwości odnośnie do stanu faktycznego oraz wątpliwości co do treści normy prawnej winno następować na korzyść przedsiębiorcy.

Organy państwowe zostały zobowiązane do udzielania przedsiębiorcom informacji o warunkach prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie swojej właściwości. Dotyczy to ogólnych, jak i indywidualnych interpretacji przepisów prawa.

Ciekawym i bardzo korzystnym dla przedsiębiorców przepisem jest art. 14 prawa przedsiębiorców, zgodnie z którym organ, bez uzasadnionej przyczyny, nie może odstąpić od utrwalonej praktyki rozstrzygnięcia spraw w takim samym stanie faktycznym i prawnym.

Organy państwowe zostały zobowiązane do udzielania przedsiębiorcom informacji o warunkach prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie swojej właściwości. Dotyczy to ogólnych, jak i indywidualnych interpretacji przepisów prawa.

Ciekawym i bardzo korzystnym dla przedsiębiorców przepisem jest art. 14 prawa przedsiębiorców, zgodnie z którym organ, bez uzasadnionej przyczyny, nie może odstąpić od utrwalonej praktyki rozstrzygania spraw w takim samym stanie faktycznym i prawnym.

MNIEJ UCIAŹLIWE KONTROLE

W razie konieczności przeprowadzenia kontroli przez stosowny organ, winna być ona w jak najmniejszym stopniu uciążliwa. Zgodnie z nowymi regulacjami, organy państwowe nie mogą wzywać przedsiębiorcy do osobistego stawiennictwa, w sytuacji, gdy potrzebne informacje może uzyskać mailowo lub telefonicznie. Niewątpliwie jest to spore ułatwienie dla przedsiębiorców, którzy dużo podróżują służbowo, czy na spotkania z kontrahentami. Czas trwania kontroli będzie ograniczony. W razie jego przekroczenia przedsiębiorca będzie miał prawo skorzystać z katalogu przysługujących mu roszczeń.

TYLKO NIP POTRZEBNY DO KONTAKTÓW Z ADMINISTRACJĄ

Niezwykle istotnym ułatwieniem jest zniesienie obowiązku posługiwania się przez przedsiębiorców numerem REGON. Obecnie, tylko numer NIP jest niezbędny w kontaktach z administracją celem identyfikacji przedsiębiorcy.

MOŻLIWOŚĆ PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI NIEREJESTROWANEJ

Na mocy nowego prawa przedsiębiorców, osoby osiągające przychody do połowy minimalnego wynagrodzenia (obecnie 1050 zł miesięcznie) w ogóle nie muszą rejestrować swojej działalności, prowadzić ewidencji swoich przychodów i opłacać jakichkolwiek składek na ZUS. Tymczasem osoby z wyższymi niż 1050 zł miesięcznie przychodami z działalności mogą skorzystać z innej preferencji, tzw. ulgi na start. W jej ramach, przez pierwsze pół roku prowadzenia działalności zwolnieni będą oni z płacenia składek do ZUS. Zobowiązani zostaną jednak do opłacania co miesiąc około 320 zł składki zdrowotnej.

ZNIESIENIE LIMITU CZASU ZAWIESZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Tak jak dotychczas, przedsiębiorca wpisany do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, który zawiesi działalność, nie będzie płacić w okresie zawieszenia żadnych składek ZUS-owskich - ani społecznych, ani zdrowotnej.

Ustawa znosi jednak maksymalny okres zawieszenia prowadzenia działalności, t.j. 24 miesiące, umożliwiając tym samym bezterminowe zaprzestanie prowadzenia firmy bez konieczności jej wyrejestrowywania. Przedsiębiorca taki, musi być jednak przygotowany na kontrolę urzędu skarbowego, bez względu na zawieszenie działalności.

Co istotne, dokonano również uproszczenia formalności związanych ze wznowieniem funkcjonowania firmy. Nastąpi ono automatycznie, zgodnie z datą wskazaną przez właściciela firmy we wniosku o zawieszenie, bez konieczności składania wniosku aktualizującego CEIDG-1.

PROKURENCI W DZIAŁALNOŚCI INDYWIDUALNEJ

Dzięki zmianom w kodeksie cywilnym także jednoosobowi przedsiębiorcy zyskali możliwość, ustanawiania prokurentów (na wzór spółek handlowych), czyli biznesowych pełnomocników. Informacje z rejestru pełnomocnictw i prokury udostępniane są w CEIDG.

ZAŁATWIANIE SPRAW W SPOSÓB NIEUCIAŹLIWY DLA PRZEDSIĘBIORCY

Warto zauważyć, że do kodeksu postępowania administracyjnego wprowadzono również zasadę, zgodnie z którą sprawy mogą być załatwiane ustnie, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub innych środków łączności, jeśli przemawia za tym interes strony, a przepis prawny nie stoi temu na przeszkodzie.

Konstytucja biznesu wprowadza również takie rozwiązania jak:

- milczące załatwienie sprawy w przypadku występowania o wydanie zezwolenia,
- zakaz formalizmu zabraniający nieuzasadnionego uzależniania rozstrzygnięcia sprawy od dostarczenia oryginału dokumentu lub poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii lub tłumaczenia,
- nakaz przyjmowania pism i wniosków niekompletnych
- zakaz żądania dokumentów i ujawniania danych, które nie są wymagane przepisami lub takich, do których organ ma dostęp.

Istotną nowością jest też pojawienie się funkcji rzecznika małych i średnich przedsiębiorców, który ma za zadanie stać na straży praw przedsiębiorców. Więcej o tej funkcji znajdzie Państwo w odrębnym artykule.

Mateusz Grojec
CDR O/ Kraków



BIZNES TURYSTYCZNY NA WSI WOBEC NOWYCH REGULACJI PRAWNYCH

Branżę turystyczną, w tym osoby prowadzące biznes turystyczny na obszarach wiejskich, czekają w roku 2018 istotne zmiany legislacyjne kształtujące nowe warunki działalności.

W związku z wdrażaniem do polskiego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2015/2302/UE z dnia 25 listopada 2015 roku, z dniem 1 lipca 2018 roku następuje uchylenie przepisów Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych. Przepisy w zakresie prawa turystycznego objęte dotychczasową ustawą zostają uwzględnione w dwóch odrębnych aktach prawnych:

1. Ustawie o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (Dz. U. z 2017 poz. 2361),
2. Ustawie o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych (Dz.U. z 1997 Nr 133 poz. 884).

Zasadniczym celem Ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych jest poprawa rozwiązań w zakresie zabezpieczeń podróży przed skutkami niewypłacalności organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie usług turystycznych. Ustawa precyzuje i poszerza zakres podmiotów zobowiązanych do wpisu do rejestru organizatorów turystyki prowadzonego przez właściwe terytorialnie urzędy marszałkowskie. W świetle nowej ustawy impreza turystyczna to połączenie co najmniej dwóch różnych rodzajów usług turystycznych, (tj. 1. przewóz pasażerów, 2. zakwaterowanie w celach innych niż pobytowe, które nie jest nieodłącznym elementem przewozu pasażerów, 3. wynajem pojazdów samochodowych lub innych pojazdów silnikowych lub 4. inna usługa świadczona podróżnym, która nie stanowi integralnej części wymienionych wcześniej) na potrzeby tej samej podróży lub wakacji. Definicją mogą zostać objęte także usługi gospodarstw agroturystycznych i obiektów turystyki wiejskiej, które w swojej ofercie łączą zakwaterowanie z atrakcjami niestanowiącymi integralnej części zakwaterowania, czyli przykładowo z organizacją spływu kajakowego, wycieczki rowerowej, usługi przewodnickiej, itp. Dodatkowe atrakcje nie zosta-

ną uznane za element imprezy turystycznej, jeśli zostaną zakupione po rozpoczęciu usługi, czyli niezależnie już po przyjeździe gości do obiektu turystycznego.

Ustawodawca przewidział wyłączenie spod definicji imprezy turystycznej sytuacji, gdy usługi dodatkowe stanowią mniej niż 25% łącznej wartości połączonych usług turystycznych i nie są reklamowane jako istotny element tego połączenia, czyli przykładowo jako główny cel podróży. Spod działania nowej regulacji wyłączone zostały także wycieczki jednodniowe (czyli trwające do 24 godzin bez noclegu) oraz wycieczki organizowane okazjonalnie, niezarobkowo i skierowane do ograniczonej grupy odbiorców. Przykładowo mogą to być wycieczki organizowane przez stowarzyszenie dla swoich członków lub pielgrzymki organizowane przez parafie dla jej mieszkańców.

Wejście w życie Ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych jest równoznaczne z wyłączenia spod działania dotychczasowej Ustawy o usługach turystycznych kwestii związanych z działalnością organizatorów turystyki, pośredników turystycznych oraz agentów turystycznych oraz wiąże się z jej przekształceniem w Ustawę o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych. W stosunku do zmienionej Ustawy planowana jest dalsza nowelizacja w zakresie ustawowych warunków dla świadczenia usług zakwaterowania. Projekt zmian zakłada m.in. nowy podział obiektów zakwaterowania oraz wprowadzenie dla wszystkich obiektów zakwaterowania objętych ustawą obligatoryjnych wymagań, chronionych nazw i obowiązku uzyskania zaszeregowania do właściwego rodzaju. Nowelizacja znajduje się aktualnie w fazie opracowywania i konsultacji.

Kolejne zmiany legislacyjne mające wpływ na funkcjonowanie przedsięwzięć turystycznych na obszarach wiejskich dotyczą dziedziny prawa gospodarczego i wynikają z obowiązującego od 30 kwietnia 2018 roku pakietu ustaw zwanych Konstytucja biznesu, na którą składają się:



- Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. 2018 poz. 646)
- Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. - Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej (Dz. U. 2018 poz. 650)
- Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców (Dz. U. 2018 poz. 648)
- Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. 2018 poz. 647).
- Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2018 poz. 649).

Wraz z wejściem w życie Konstytucji biznesu uchylona została Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, stanowiąca dotychczas podstawowy akt prawny regulujący kwestie działalności gospodarczej, a jej rolę pełni obecnie Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, która określa definicje i warunki prowadzenia działalności gospodarczej oraz wyłączenia ze stosowania ustawy do określonych form działalności. Zgodnie z zapisami w art. 6.1 Ustawy Prawo przedsiębiorców nie ulega zmianie zwolnienie rolników obowiązku rejestrowania działalności gospodarczej w związku z *wynajmowaniem pokoi, sprzedażą posiłków domowych i świadczenia w gospodarstwach rolnych innych usług związanych z pobytem turystów*, co odpowiada dotychczasowemu art. 3 uchylonej Ustawy o swobodzie gospodarczej.

Konstytucja biznesu tworzy dla przedsiębiorców przyjazne warunki interpretacji prawa i współpracy z urzędami oparte na *zasadzie zaufania do przedsiębiorcy* oraz wprowadza instrumenty mające na celu zapewnienie jednolitego stosowania przepisów prawa z zakresu działalności gospodarczej w postaci:

- objaśnień prawnych, czyli wyjaśnień przepisów regulujących podejmowanie, wykonywanie lub za-

- kończenie działalności gospodarczej, dotyczące praktycznego ich stosowania wydawane przez właściwych Ministrów lub upoważnione organy z urzędu lub na wniosek Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców,
- interpretacji indywidualnych, czyli wyjaśnień co do zakresu i sposobu stosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie wydawane przez właściwe organy lub właściwe państwowe jednostki organizacyjnej na wniosek przedsiębiorcy,
- Punktu Informacji dla Przedsiębiorcy, prowadzonego przez Ministra właściwego do spraw gospodarki, którego szczegółowy zakres zadań oraz zasady funkcjonowania określa Ustawa o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy.

Dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą Konstytucja biznesu przewiduje tzw. ulgę na start, zgodnie z którą *przedsiębiorca będący osobą fizyczną, który podejmuje działalność gospodarczą po raz pierwszy albo podejmuje ją ponownie po upływie co najmniej 60 miesięcy od dnia jej ostatniego zawieszenia lub zakończenia i nie wykonuje jej na rzecz byłego pracodawcy nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym przez okres 6 miesięcy od dnia podjęcia działalności gospodarczej*.

Sezonowemu charakterowi działalności turystycznej sprzyjają w nowych przepisach udogodnienia związane z możliwością zawieszenia działalności gospodarczej na okres od 30 dni. Prawo to przysługuje jednak tylko przedsiębiorcom niezatrudniającym pracowników lub zatrudniającym wyłącznie pracowników przebywających na urlopie macierzyńskim, wychowawczym lub rodzicielskim.

Konstytucja biznesu wprowadza do porządku prawnego nowe pojęcie działalności nierejestrowanej, rozumianej jako:

działalność wykonywana przez osobę fizyczną, której przychód należny z tej działalności nie przekracza w żadnym miesiącu 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia, o którym mowa w ustawie o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, i która w okresie ostatnich 60 miesięcy nie wykonywała działalności gospodarczej.

Jeśli w danym miesiącu kwota dopuszczona zostanie przekroczona działalność nierejestrowana staje się działalnością gospodarczą, począwszy od dnia, w którym nastąpiło przekroczenie wysokości kwoty, a prowadzący działalność ma obowiązek złożenia wniosku o rejestrację w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) w ciągu 7 dni od przekroczenia przychodu. Warto zaznaczyć, że przychód obejmuje kwoty należne, nawet nie otrzymane, a przekroczenie przychodu wyklucza korzystanie z tego przepisu przez kolejne 60 miesięcy.

Nowe przepisy nie wpływają na zmiany w systemie podatkowym w zakresie działalności turystycznej rolników. Aktualne pozostaje, wynikające z Ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. Dz.U. 1991 Nr 80 poz. 350) zwolnienie z podatku dochodowego z tytułu wynajmu pokoi gościnnych, w budynkach mieszkalnych położonych na terenach wiejskich w gospodarstwie rolnym, osobom przebywającym na wypoczynku oraz dochody uzyskane z tytułu wyżywienia tych osób, jeżeli liczba wynajmowanych pokoi nie przekracza 5".

Branży turystycznej dotyczy w roku 2018 jeszcze jedna istotna kwestia wynikająca z wdrożenia unijnego Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych (RODO). Obowiązujące w Polsce od 25 maja 2018 roku przepisy nakładają na wszystkie podmioty gromadzące i przetwarzające dane o swoich klientach nowe obowiązki gwarantujące bezpieczeństwo danych osobowych. Zgodnie z (art. 4. ust 1 RODO) dane osobowe oznaczają *informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej, czyli takiej, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy lub jeden bądź kilka szczególnych czynników określających fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej.* W praktyce, branża turystycznej dotyczy gromadzenia i przetwarzania danych osobowych gości, które muszą być ograniczone do danych niezbędnych, ich gromadzenie i przetwarzanie musi odbywać się za wiedzą i zgodą tych osób, a zbiory danych muszą być uporządkowane i przetwarzane zgodnie z następującymi zasadami:

- zasada legalności, czyli zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty dla osoby, której dane dotyczą,
- zasada ograniczenia celu przetwarzania danych, czyli zbieranie w konkretnych, wyraźnych i praw-

nie uzasadnionych celach i nieprzetwarzane dalej w sposób niezgodny z tymi celami,

- zasada minimalizacji danych, czyli przetwarzanie w sposób adekwatny, stosowny oraz ograniczony do tego, co niezbędne do celów przetwarzania,
- zasada prawidłowości danych, czyli zbieranie danych prawidłowych i w razie potrzeby uaktualnianych,
- zasada ograniczenia przechowywania, czyli przechowywanie w formie umożliwiającej identyfikację osoby, której dane dotyczą, przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do celów, w których dane te są przetwarzane),
- zasada integralności i poufności, czyli przetwarzanie w sposób zapewniający odpowiednie bezpieczeństwo danych osobowych.

Znowelizowane przepisy prawa turystycznego, gospodarczego i o ochronie danych osobowych wymagają od prowadzących przedsięwzięcia turystyczne na obszarach wiejskich, uważnego rozpoznania nowych warunków prawnych i wyboru najlepszych rozwiązań, które będą odpowiednie dla konkretnej, czasem bardzo indywidualnej sytuacji biznesowej.

Elżbieta Kmita-Dziasek
CDR O/ Kraków



**ODPOCZYWAJ
NA WSI**



NOWA INSTYTUCJA - RZECZNIK MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORCÓW

30 kwietnia wprowadzona została instytucja Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców. Na jego wniosek każdy minister będzie musiał wyjaśniać najtrudniejsze przepisy. Rzecznik będzie ponadto opiniował akty prawne ważne dla przedsiębiorców.

Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców określiła że, Rzecznik będzie powoływany przez premiera na 6 - letnią kadencję na wniosek ministra gospodarki.

Rzecznik będzie stał na straży praw mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców, a w szczególności:

- poszanowania zasady wolności działalności gospodarczej,
- pogłębiania zaufania przedsiębiorców do władzy publicznej,
- bezstronności i równego traktowania,
- zrównoważonego rozwoju oraz
- zasady uczciwej konkurencji i poszanowania dobrych obyczajów oraz słuszych interesów przedsiębiorców.

Na mocy art. 10 ustawy Rzecznik będzie podejmował czynności na wniosek np. pracodawców, organizacji przedsiębiorców lub z urzędu. Rzecznik, po zapoznaniu się ze skierowanym do niego wnioskiem, będzie mógł:

- podjąć czynności;
- wskazać wnioskodawcy przysługujące mu prawa i środki działania;
- przekazać sprawę według właściwości;
- odmówić podjęcia czynności, o czym, uzasadniając swoje stanowisko, zawiadomi wnioskodawcę.

Do głównych zadań Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców będzie należało:

- opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących interesów przedsiębiorców oraz zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej na terytorium Polski;
- pomoc w organizacji mediacji między przedsiębiorcami a organami administracji publicznej;
- współpraca z organizacjami pozarządowymi, społecznymi i zawodowymi, do których celów statutowych należy ochrona praw przedsiębiorców oraz współdziałanie ze stowarzyszeniami, ruchami obywatelskimi, innymi dobrowolnymi zrzeszeniami i fundacjami oraz z zagranicznymi i międzynarodowymi organami i organizacjami na rzecz ochrony praw przedsiębiorców oraz poszanowania zasady wolności działalności gospodarczej i równego traktowania;
- inicjowanie i organizowanie działalności edukacyjnej i informacyjnej w zakresie związanym z wykonywaniem działalności gospodarczej w Polsce, w szczególności w dziedzinie przedsiębiorczości oraz prawa gospodarczego;

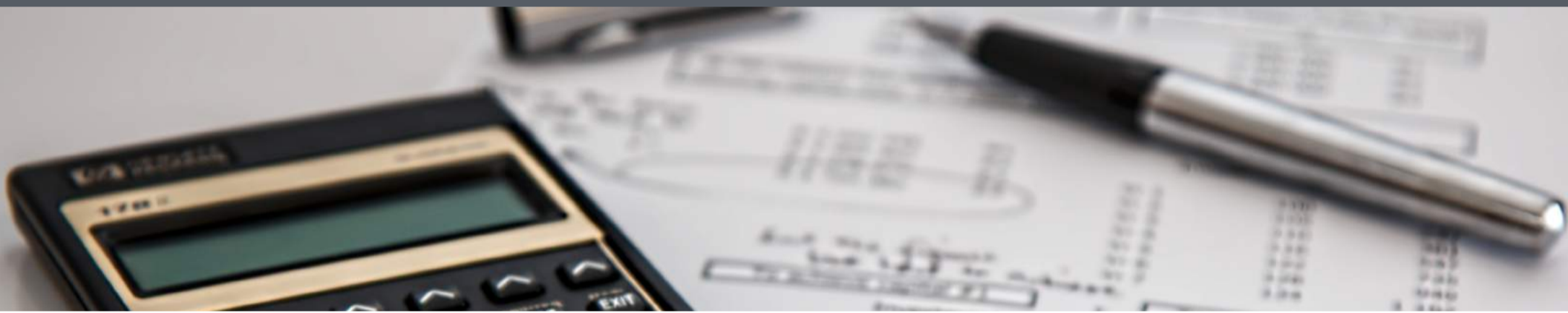
- podejmowanie innych działań, o których mowa w art. 9, o ile służą one ochronie praw przedsiębiorców.

Rzecznik, celem ochrony praw małych i średnich przedsiębiorców, będzie mógł m.in.:

- występować do właściwych organów z wnioskami o podjęcie inicjatywy ustawodawczej albo wydanie lub zmianę innych aktów normatywnych w sprawach dotyczących działalności gospodarczej;
- informować właściwe organy nadzoru lub kontroli o dostrzeżonych nieprawidłowościach w funkcjonowaniu organów administracji publicznej;
- żądać wszczęcia przez uprawnionego oskarżyciela postępowania przygotowawczego w sprawach o przestępstwa wszczynane z urzędu;
- informować właściwe organy o dostrzeżonych barierach i utrudnieniach w zakresie wykonywania działalności gospodarczej w Polsce;
- występować do Naczelnego Sądu Administracyjnego z wnioskami o podjęcie uchwały mającej na celu wyjaśnienie przepisów prawnych, których stosowanie wywołało rozbieżności w orzecznictwie sądów administracyjnych.

Miejmy nadzieję, że powołana instytucja, podobnie jak w wielu krajach europejskich, sprawdzi się również na gruncie polskim, wywierając pozytywny wpływ na rozwój przedsiębiorczości wiejskiej.

Mateusz Grojec
CDR O/ Kraków



MECHANIZM PODZIELONEJ PŁATNOŚCI - NOWE NARZĘDZIE WALKI Z WYŁUDZENIAMI VAT

Jednym z zadań, jakie, postawił sobie rząd Mateusza Morawieckiego jest uszczelnienie systemu podatkowego poprzez walkę z wyłudzeniami podatku VAT. Narzędziem walki z tymi oszustwami ma być **split payment**, czyli mechanizm podzielonej płatności. Mechanizm ten zostanie wprowadzony od 1 lipca 2018 roku, na razie jako dobrowolny, nieobowiązkowy sposób wykonywania płatności.

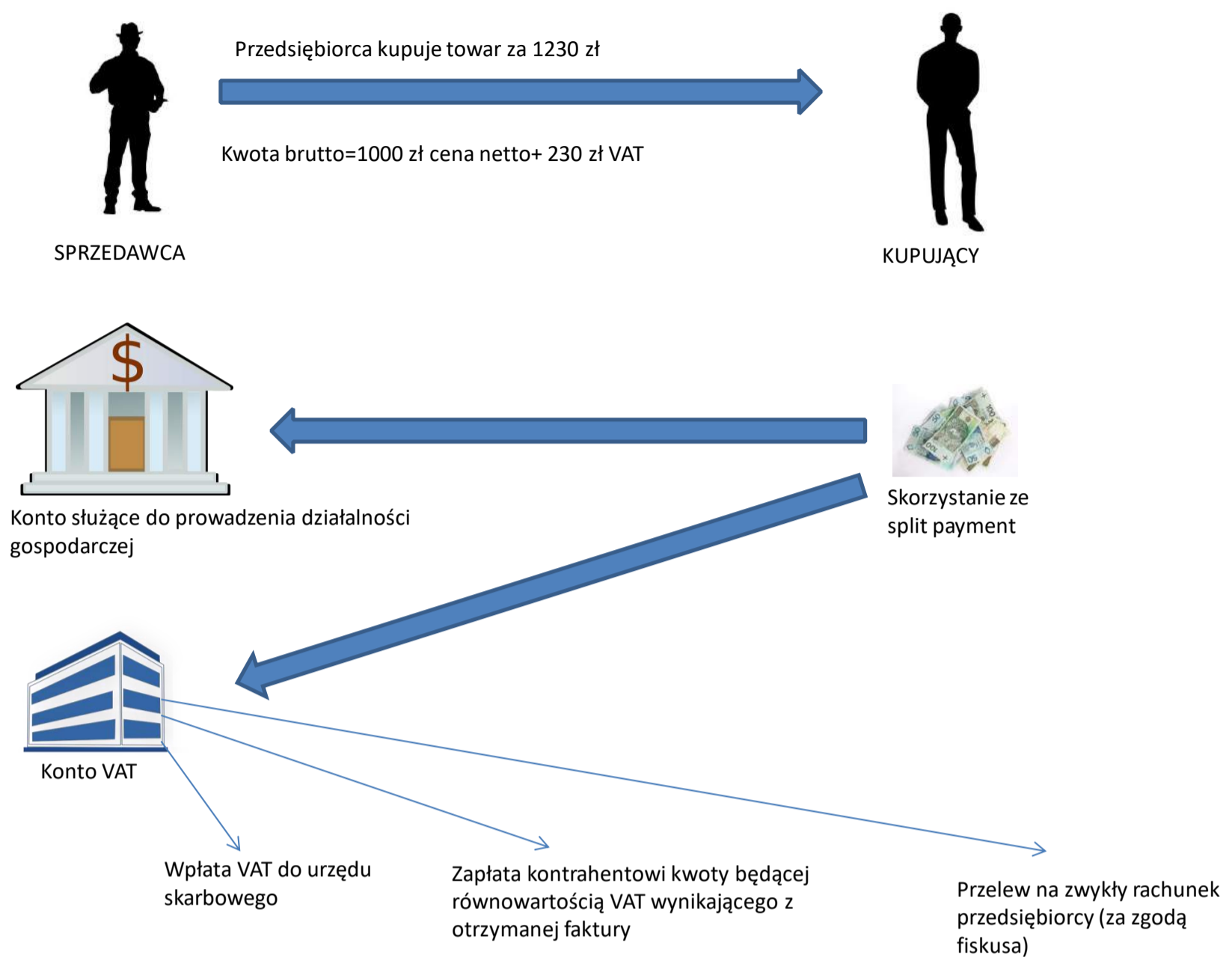
Obowiązek stosowania mechanizmu podzielonej płatności ministerstwo finansów planuje wprowadzić najwcześniej od początku 2019 roku. Kluczowe znaczenie będą miały tu doświadczenia przedsiębiorców w jego stosowaniu w drugiej połowie 2018 roku. **Split payment dotyczyć będzie wyłącznie transakcji zawieranych pomiędzy przedsiębiorcami.**

Przepisy zakładają, że z podzielonej płatności będą mogły korzystać podmioty, które otrzymały fakturę VAT z wyszczególnioną kwotą podatku VAT do zapłaty. Regulując bezgotówkową płatność za usługę

lub towar, kwotę odpowiadającą wartości sprzedaży netto przedsiębiorca będzie przelewał na rachunek rozliczeniowy dostawcy. Kwota podatku VAT trafi zaś na specjalne konto VAT-owskie, które bank nieodpłatnie utworzy i będzie prowadził.

Karty płatnicze nie będą wydawane do kont VAT. Będą mogły na nie wpływać jedynie kwoty podatku VAT, środki z innych rachunków VAT oraz różnicę kwot podatku VAT z racji wystawienia korekty VAT. Natomiast wypłaty z rachunku bankowego VAT będzie można dokonywać jedynie w przypadku:

- płatności podatku VAT za otrzymaną fakturę VAT
- wpłaty podatku VAT lub odsetek na konto Urzędu Skarbowego,
- przeksięgowania środków na inny swój rachunek VAT prowadzony przez ten sam bank,
- zwrotu podatku VAT wynikającego z wystawienia faktury korygującej,
- wpłaty podatku VAT z tytułu nabycia dóbr i usług lub wewnątrzspółnotowego nabycia towarów oraz zwrotu nienależnie otrzymanego podatku VAT płatnikowi.



Na żądanie organów podatkowych instytucje finansowe będą zobowiązane udostępniać informacje o zgromadzonych na tych rachunkach środkach. Ponieważ **split payment** wiąże się z dodatkowymi obowiązkami, przedsiębiorcy go stosujący będą mogli liczyć na pewne udogodnienia, takie jak:

- zwolnienie z odpowiedzialności solidarnej za VAT;
- zwolnienie z sankcji VAT;
- przyspieszony zwrot podatku VAT (do 25 dni).

Co istotne, pieniądze ulokowane na rachunku VAT będą też zwolnione od egzekucji sądowej i administracyjnej.

W przypadku, gdy przedsiębiorca zdecyduje się opłacać faktury na zasadzie podzielonej płatności, możliwość ta nie może być mu w żadnym stopniu ograniczana. Wystawca faktury nie ma prawa narzucać formy jej uregulowania.

Płatność podzielona musi być opłacana wyłącznie w złotym polskim (PLN). W tytule przelewu należy podać takie informacje jak: kwota podatku VAT, kwota brutto oraz numer faktury, a także numer NIP własny, jak również numer NIP firmy, która fakturę wystawiła.

Jeśli omyłkowo przelejemy należności z tytułu podatku VAT na rachunek bankowy innego podmiotu, będzie on odpowiadał solidarnie, razem z wystawcą przedmiotowej faktury, za nierozliczony podatek VAT.

Poprzez rozdzielenie płatności na kwotę netto oraz podatek VAT, należne fiskusowi pieniądze automatycznie zostaną skierowane do państwowej kasy. Umożliwi to więc uszczelnienie systemu i eliminację oszustw podatkowych.

Jak pokazują doświadczenia innych państw, mechanizm podzielonej płatności może przełożyć się na realne zwiększenie wpływów do budżetu państwa. Potwierdza to przykład Czech czy Włoch, gdzie wprowadzony w 2015 roku system przyczynił się do odzyskania około 2 mld euro.

Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Krakowie organizuje w terminie od dnia **3 września do 30 listopada 2018 r.** szkolenie internetowe pt. „**VATemecum doradcy rolnego online 2018**”.

Do udziału w szkoleniu zapraszamy doradców zatrudnionych w Wojewódzkich Ośrodkach Doradztwa Rolniczego zajmujących się tematyką rozwoju obszarów wiejskich oraz przedsiębiorczością.

Udział w szkoleniu jest bezpłatny.

Głównym celem szkolenia jest przekazanie uczestnikom wiedzy z zakresu przepisów prawnych regulujących funkcjonowanie podatku od towarów i usług w Polsce i zapoznanie ich z elementami konstrukcyjnymi podatku VAT oraz zasadami ewidencji podatku VAT w przedsiębiorstwach zlokalizowanych na obszarach wiejskich.



JAKOŚĆ HANDLOWA ARTYKUŁÓW ROLNO-SPOŻYWCZYCH

Zgodnie z ustawą z dnia 21 grudnia 2000 roku o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, każdy przedsiębiorca, który produkuje, składa, konfekcjonuje lub prowadzi obrót artykułami rolno-spożywczymi zobowiązany jest zgłosić tego rodzaju działalność gospodarczą (oraz zaprzestanie takiej działalności) do wojewódzkiego inspektora jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania przedsiębiorcy (w przypadku osób fizycznych) lub siedzibę zgłaszającego. Zgłoszenia należy dokonać najpóźniej w dniu rozpoczęcia działalności.

Od 30 kwietnia 2018 r., w związku z wejściem ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców oraz innych ustaw dotyczących działalności gospodarczej, **obowiązkiem zgłoszenia takiej działalności objęte zostały również osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami, wykonujące tzw. „działalność nieewidencjonowaną”**.

Zgodnie z art. 5 ustawy Prawo przedsiębiorców „działalność nieewidencjonowana” odnosi się do działalności wykonywanej przez osoby fizyczne, które w okresie ostatnich 60 miesięcy nie wykonywały działalności gospodarczej, a przychód z tej działalności nie przekracza w żadnym miesiącu 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia wynikającego z ustawy z 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

Zgłoszenie działalności nie dotyczy:

- rolników, w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, w zakresie prowadzonej działalności rolniczej, z wyłączeniem działalności polegającej na znakowaniu i pakowaniu jaj - którą należy zgłosić do WIJHARS,
- producentów i przedsiębiorców wyrabiających wino z winogron pozyskanych z upraw winorośli położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w art. 28 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina,
- podjęcia działalności gospodarczej w zakresie obrotu detalicznego artykułami rolno-spożywczymi,
- artykułów rolno-spożywczych wytwarzanych na własny użytek,
- owoców i warzyw, których wymagania jakości handlowej określają przepisy Unii Europejskiej,
- materiału siewnego roślin rolniczych, ogrodniczych i zielarskich w rozumieniu przepisów o nasiennictwie.

Wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Przez zapis "deklarowane przez producenta" rozumie się informacje deklarowane na opakowaniu, cechy towaru określone w specyfikacji jakościowej, kontrakcie, atście jakościowym lub innych dokumentach przedstawionych przez przedsiębiorcę w zakresie dotyczącym jakości handlowej.

Opakowania artykułów rolno-spożywczych wprowadzanych do obrotu powinny zapewniać zachowanie cech istotnych dla danego rodzaju artykułu rolno-spożywczego, decydujących o jego tożsamości. Oznakowanie artykułu rolno-spożywczego powinno zawierać informacje istotne z punktu widzenia jakości handlowej artykułu rolno-spożywczego, w szczególności:

- 1) nazwę, pod którą artykuł rolno-spożywczy jest wprowadzany do obrotu;
- 2) inne dane umożliwiające identyfikację artykułu rolno-spożywczego oraz odróżnienie go od innych artykułów rolno-spożywczych. Artykuły rolno-spożywcze wprowadzane do obrotu znakuje się ponadto widocznym, czytelnym i nieusuwalnym kodem identyfikacyjnym partii produkcyjnej, umożliwiającym identyfikację artykułu z danej partii produkcyjnej.

Zgodnie z ustawą o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, od dnia 1 stycznia 2017 roku istnieje możliwość stosowania oznakowania „Produkt polski”. Przepisy określają jednolite kryteria dotyczące dobrowolnego umieszczania informacji „Produkt polski”. Stanowią one, że produkty muszą być wyprodukowane z surowców wytworzonych na terenie Polski z tym, że w produktach przetworzonych dopuszcza się użycie importowanych składników (np. przypraw, bakalii) w ilości do 25% masy tych produktów, pod warunkiem, że składniki takie nie są wytwarzane w kraju.

Artykuły rolno-spożywcze charakteryzujące się specyficznymi cechami jakości handlowej lub wymaganiami jakości handlowej, w szczególności w zakresie sposobu produkcji, składu lub właściwości organoleptycznych, mogą być oznakowane znakiem jakości.

Artykuły rolno-spożywcze należy składować i transportować w sposób zapewniający utrzymanie ich właściwej jakości handlowej.

JAKOŚĆ HANDLOWA

Jakość handlowa to cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania. Cechy produktu dotyczące jakości handlowej nie są związane z wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

W krajowych przepisach (rozporządzeniach MReRW) określone zostały wymagania w zakresie jakości handlowej m.in.: wyrobów czekoladowych i kakaowych, miodu, fermentowanych napojów winiarskich, wybranych przetworów owocowych (m.in. dżemów, konfitur, galaretek, marmolad, powideł śliwkowych, soków i nektarów), ziemniaków, niektórych przetworów mlecznych (m.in. mleka zagęszczonego, mleka w proszku, kazeiny).

Ponadto, producenci zobowiązani są do przestrzegania przepisów wspólnotowych, odnoszących się do jakości handlowej m.in. następujących artykułów: świeżych owoców i warzyw, wina, napojów spirytusowych, oliwy z oliwek, jaj, mięsa drobiowego, tusz wieprzowych i wołowych, przetworów rybnych oraz mlecznych.

OCENA JAKOŚCI HANDLOWEJ

Przedsiębiorca może dobrowolnie starać się o otrzymanie świadectwa potwierdzającego spełnienie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych. Ocena jakości handlowej dokonywana jest na pisemny wniosek zainteresowanego przedsiębiorcy złożony w WIJHARS. Polega ona na sprawdzeniu, czy artykuły rolno-spożywcze spełniają wymagania w zakresie jakości handlowej określone w przepisach o jakości handlowej oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Ocena jakości handlowej może wiązać się z przeprowadzeniem badań laboratoryjnych.

Ocena jakości handlowej towaru nie jest obowiązkowa. Zatem to od przedsiębiorcy zależy, czy chce mieć świadectwo jako potwierdzenie, że oceniona partia towaru spełnia wymagania jakości handlowej.



Podczas kontroli urzędowych żywności przeprowadzanych przez IJHARS przedsiębiorca powinien umożliwić dokonania czynności kontrolnych.

Kontrola jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz warunków składowania i transportu tych artykułów ma na celu sprawdzenie, czy:

1. artykuły rolno-spożywcze spełniają wymagania w zakresie jakości handlowej określone w przepisach o jakości handlowej oraz deklarowane przez producenta lub wprowadzającego do obrotu,
2. artykuły rolno-spożywcze są składowane lub transportowane w sposób zapewniający zachowanie ich właściwej jakości handlowej.

JAKOŚĆ HANDLOWA ŚWIEŻYCH OWOCÓW I WARZYW

Zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 543/2011 z dnia 7 czerwca 2011 roku ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do sektora owoców i warzyw oraz sektora przetworzonych owoców i warzyw, prawie wszystkie gatunki świeżych owoców i warzyw wprowadzane do obrotu na terenie Unii Europejskiej objęte są wymaganiami norm handlowych.

Aktualnie obowiązuje 10 szczegółowych norm handlowych dla wybranych gatunków świeżych owoców i warzyw oraz ogólna norma handlowa dla pozostałych gatunków.

Szczegółowe normy handlowe określono dla następujących gatunków świeżych owoców i warzyw: jabłka, owoce cytrusowe, owoce kiwi, winogrona stołowe, brzoskwinie i nektaryny, gruszki, truskawki, sałata, w tym endywia o liściach kędzierzawych i endywia o liściach szerokich, papryka słodka, pomidory.

Ogólna norma handlowa obejmuje wszystkie gatunki sektora owoców i warzyw nieobjęte szczegółowymi normami handlowymi.

Treść szczegółowych norm handlowych znajduje się w załączniku I, część B do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 543/2011. Treść ogólnej normy handlowej znajduje się w załączniku I, część A do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 543/2011 .

Kontrole prowadzone przez Inspekcję JHARS obejmują kontrolę zgodności z wymaganiami określonymi w szczegółowych normach handlowych oraz ogólnej normie handlowej.

Klaudia Kieljan
CDR O/ Kraków

Więcej informacji na stronie www.ijhars.gov.pl

Źródło:

www.ijhars.gov.pl

www.biznes.gov.pl/

akty prawne





ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI PRZEZ LOKALNE GRUPY DZIAŁANIA

Dnia 11 maja 2018 roku, weszło w życie Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 kwietnia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „**Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność**” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Przyjęte rozporządzenie będzie miało pozytywny wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych przedsiębiorców poprzez umożliwienie wdrażania operacji przyczyniających się do podejmowania oraz rozwijania działalności gospodarczej na obszarach objętych LSR.

Zmiana rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 ma na celu dostosowanie obecnego brzmienia tego rozporządzenia do przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców oraz ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy.

Zmiana rozporządzenia podyktowana jest wejściem w życie ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy, zgodnie z którym w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej wpisowi będzie podlegał adres do doręczeń oraz adres stałego miejsca wykonywania działalności gospodarczej (o ile przedsiębiorca takie miejsce posiada).

Mając na uwadze powyższe wprowadzono zmianę brzmienia przepisu polegającą na rozszerzeniu

dotychczasowego wymogu zgodności miejsca wykonywania działalności gospodarczej wpisanego w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej z obszarem strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (LSR) na warunek, zgodnie z którym w przypadku osób fizycznych wykonujących działalność gospodarczą i posiadających miejsce wykonywania działalności gospodarczej wpisane do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, miejsce to musi być zgodne z obszarem LSR. W przypadku braku takiego wpisu w zakresie (stałego) miejsca wykonywania działalności gospodarczej - warunkiem przyznania pomocy będzie zamieszkanie osoby fizycznej wykonującej działalność gospodarczą na obszarze LSR. Takie rozwiązanie ułatwi stworzenie zamkniętego katalogu dokumentów potwierdzających przedmiotowy warunek przyznania pomocy.



Zgodnie bowiem z powyższym przepisem przedsiębiorca, który podejmuje działalność gospodarczą po raz pierwszy albo podejmuje ją ponownie po upływie co najmniej 60 miesięcy od dnia jej ostatniego zawieszenia lub zakończenia i nie wykonuje jej na rzecz byłego pracodawcy, na rzecz którego przed dniem rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej w bieżącym lub poprzednim roku kalendarzowym wykonywał w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności wchodzące w zakres wykonywanej działalności gospodarczej, ma możliwość skorzystania z tzw. „ulgi na start”. Polega ona na zwolnieniu ww. przedsiębiorcy z obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym przez okres 6 miesięcy od dnia podjęcia działalności gospodarczej i dotyczy tylko tych z ww. przedsiębiorców, którzy spełniają warunki do objęcia tymi ubezpieczeniami obowiązkowo.

Z tego względu wprowadzono zmianę w brzmieniu, które umożliwi beneficjentom poddziałania (w zakresie podejmowania działalności gospodarczej) skorzystanie z powyższego udogodnienia bez ponoszenia konsekwencji związanych ze wstrzymaniem wypłaty pomocy pierwszej – 80% transzy pomocy. Nie oznacza to jednak zaniechania weryfikacji powyższego zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego. Warunek ten będzie stanowił podstawę wypłaty drugiej – 20% transzy pomocy, przy czym stosowne postanowienia zostaną wprowadzone w formularzu umowy o przyznaniu pomocy. Takie rozwiązanie może co prawda skutkować koniecznością rezygnacji z części przysługującego beneficjentowi uprawnienia (dotyczy beneficjentów, którzy zrealizują biznesplan w okresie krótszym niż 6 miesięcy od podjęcia działalności gospodarczej i chcący szybciej otrzymać wypłatę drugiej transzy pomocy), jednakże pozwoli ograniczyć czynności związane z monitorowaniem przez beneficjenta oraz samorządy województw wykonania tego zobowiązania, a także ograniczeniem zwrotu wypłaconej pomocy w sytuacji, w której beneficjent nie dopełniłby obowiązku zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego z tytułu wykonywania działalności gospodarczej po zaprzestaniu korzystania z „ulgi na start” dopiero po wypłacie całości pomocy. Ponadto konieczne jest zastąpienie występujących w treści zmienianego rozporządzenia odesłań do ustawy o swobodzie działalności gospodarczej i zastąpienie ich odesłaniem do przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.

Zmiany wprowadzone powyższym rozporządzeniem są bardzo korzystne dla potencjalnych beneficjentów przedmiotowego poddziałania i przyczynią się do rozwoju przedsiębiorczości na obszarach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.

Karolina Boba
CDR O/ Kraków





UŁATWIENIA W NABORZE NA RESTRUKTURYZACJĘ MAŁYCH GOSPODARSTW

18 maja 2018 r. został ogłoszony termin rozpoczęcia i warunki ubiegania się o przyznanie pomocy na „**Restrukturyzację małych gospodarstw**”. Wnioski można składać od 18 czerwca do 17 lipca 2018 r. w oddziałach regionalnych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Wsparcie na "Restrukturyzację małych gospodarstw" finansowane jest z budżetu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 i dotychczas przeprowadzone zostały dwa nabory wniosków o taką pomoc, w tym jeden dla rolników z terenów objętych afrykańskim pomorem świń.

Jak na razie przeprowadzone nabory nie cieszyły się wielkim zainteresowaniem, dlatego między innymi zostały złagodzone niektóre kryteria przyznawania tego wsparcia w porównaniu z poprzednimi naborami. Skrócony został m. in. wymagany okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników. Obecnie wystarczy by rolnik był ubezpieczony w pełnym zakresie, nieprzerwanie, przez co najmniej 2 miesiące poprzedzające miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy oraz by w okresie 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy nie prowadził działalności potwierdzonej wpisem do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Bez zmian pozostały inne kryteria ubiegania się o pomoc np. wymagana powierzchnia gospodarstwa - jego minimalna wielkość to 1 ha czy wielkość ekonomiczna gospodarstw - mniejsza niż 10 tys. euro. Rolnik zobowiązany jest również, tak, jak w poprzednich naborach, do przygotowania biznesplanu i zrealizowania jego założeń, ważne by wywiązać się z wszystkich podjętych zobowiązań, by uniknąć ewentualnych sankcji.

Wsparcie na "Restrukturyzację małych gospodarstw" ma charakter bezzwrotnej premii o wysokości 60 tys. zł wypłacanej w dwóch etapach. Po wydaniu decyzji o przyznaniu pomocy rolnik otrzymuje 80 % premii, a po zrealizowaniu biznesplanu pozostałe 20 % Wysokość wydatków na inwestycje w środki trwałe musi wynieść co najmniej 80% kwoty pomocy, pozostałą część można rozliczyć np. w środkach obrotowych.

Premia może zostać przyznana rolnikowi albo małżonkowi rolnika, który m.in.:

- ⇒ jest posiadaczem samoistnym lub zależnym:
- gospodarstwa rolnego, obejmującego co najmniej 1 ha gruntów ornych, sadów, łąk trwałych, pastwisk trwałych, gruntów rolnych zabudowanych, gruntów pod stawami lub gruntów pod rowami, lub
- nieruchomości służącej do prowadzenia produkcji w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej, położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego wielkość ekonomiczna jest mniejsza niż 10 tys. euro;

- ⇒ w gospodarstwie, którego jest posiadaczem, prowadzi w celach zarobkowych, osobiście i na własny rachunek, działalność rolniczą w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, z wyłączeniem chowu i hodowli ryb;
- ⇒ jest pełnoletni w dniu złożenia wniosku;
- ⇒ przedłożył biznesplan dotyczący rozwoju gospodarstwa oraz zobowiązał się do jego realizacji.

Pomoc w zakresie tego programu przyznaje się na dane gospodarstwo tylko raz. W przypadku małżonków premię przyznaje się wyłącznie jednemu z nich, co do którego współmałżonek wyraził piśmenną zgodę, niezależnie od tego czy posiadają wspólne czy odrębne gospodarstwa rolne, kryterium to będzie wnikliwie analizowane przez ARiMR.

Premia przyznawana jest na operację, która:

- ⇒ obejmuje restrukturyzację gospodarstwa w zakresie produkcji żywnościowych lub nieżywnościowych produktów rolnych lub przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie;
- ⇒ polega na:
 - przeprowadzeniu inwestycji w środki trwałe oraz
 - udziale w szkoleniach, lub
 - korzystaniu z usług doradczych, lub
 - udziale w zorganizowanych formach współpracy producentów rolnych,

- udziale w zorganizowanych formach współpracy producentów rolnych,
 - realizacji innych działań niezbędnych do przeprowadzenia restrukturyzacji gospodarstwa;
- ⇒ ma na celu poprawę konkurencyjności i zwiększenie rentowności gospodarstwa oraz doprowadzi do wzrostu wielkości ekonomicznej gospodarstwa:
- do co najmniej 10 tys. euro,
 - co najmniej o 20% w stosunku do wielkości wyjściowej;
- w szczególności w wyniku zmiany rodzaju prowadzonej produkcji rolnej.

Premia w całości musi zostać przeznaczona na prowadzoną w gospodarstwie działalność rolniczą lub przygotowanie do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie w kwocie stanowiącej co najmniej 100% kwoty pomocy, przy czym inwestycje w środki trwałe muszą stanowić wartość równą co najmniej 80% kwoty pomocy.

Inwestycje w środki trwałe:

- ⇒ nie mogą być rozpoczęte przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy;
- ⇒ mogą dotyczyć zakupu wyłącznie nowych maszyn, urządzeń oraz wyposażenia;
- ⇒ w przypadku inwestycji budowlanej, może być uwzględniona inwestycja, która będzie położona na gruntach stanowiących własność wnioskodawcy lub beneficjenta, przedmiot użytkowania wieczystego lub przedmiot dzierżawy z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa lub od jednostek samorządu terytorialnego.

Premia w pierwszej kolejności przyznawana jest wnioskodawcy, którego wniosek otrzymał największą liczbę punktów, ale nie mniej niż 7 w tegorocznym naborze. Punkty przyznawane są m.in. Wg. następujących kryteriów wyboru:

- ⇒ rodzaj planowanej produkcji (od 1 do 3 pkt);
- ⇒ kompleksowość biznesplanu (od 0,25 do 7 pkt);
- ⇒ wpływ na realizację celów przekrojowych (od 1 do 10 pkt);
- ⇒ docelowa wielkość ekonomiczna gospodarstwa:
 - powyżej 20 tys. euro - 5 pkt,
 - 16 - 20 tys. euro - 4 pkt,
 - 12 - 16 tys. euro - 2 pkt;
- ⇒ wiek wnioskodawcy - jeżeli w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy wnioskodawca nie ma więcej niż 40 lat - 1 pkt;
- ⇒ zmiana kierunku produkcji - 2 pkt; - tego kryterium nie było w poprzednich naborach
- ⇒ podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie jako rolnik lub małżonek rolnika oraz nie prowadzenie działalności potwierdzonej wpisem do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej nieprzerwanie przez co najmniej 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy - 2 pkt.

Decyzja o przyznaniu pomocy zostanie wydana z zastrzeżeniem dopełnienia przez beneficjenta, w terminie 6 miesięcy od dnia doręczenia tej decyzji, następujących warunków:

- ⇒ rozpoczęcia realizacji biznesplanu;
- ⇒ rozpoczęcia prowadzenia ewidencji przychodów i rozchodów w gospodarstwie, najpóźniej w dniu rozpoczęcia realizacji biznesplanu, chyba że beneficjent jest zobowiązany do prowadzenia księgi przychodów i rozchodów lub księgi rachunkowej, lub ewidencji przychodów i rozchodów prowadzonej na podstawie odrębnych przepisów - o ile warunek ten nie był spełniony w dniu wydania decyzji o przyznaniu pomocy;
- ⇒ złożenia wniosku o płatność pierwszej raty pomocy.

mgr Waldemar Gorajczyk

CDR O/Kraków

mgr Piotr Rachwał

Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja
w Krakowie

Wydział Rolniczo-Ekonomiczny

Zakład Ekonomiki i Organizacji Rolnictwa





KARTA PODATKOWA JAKO JEDNA Z FORM OPODATKOWANIA DOCHODÓW Z DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Karta podatkowa to jedna ze zryczałtowanych form opodatkowania podatkiem dochodowym. Warto podkreślić, że podatnicy prowadzący działalność opodatkowaną w formie karty podatkowej są zwolnieni od obowiązku prowadzenia ksiąg, składania zeznań podatkowych oraz wpłacania zaliczek na podatek dochodowy. Jej specyfika polega bowiem na tym, że wysokość płaconego podatku nie ma nic wspólnego faktycznie osiąganym dochodem z działalności. Podatnicy ci mają jednak obowiązek wydawać na żądanie klienta rachunki i faktury stwierdzające sprzedaż wyrobu, towaru lub wykonanie usługi, oraz przechowywać w kolejności numerów kopie tych rachunków i faktur w okresie 5 lat podatkowych, licząc od końca roku, w którym wystawiono rachunek lub fakturę (art. 24 ust. 1 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym - dalej: u.z.p.d.).

W praktyce karta podatkowa przeznaczona jest dla niewielkich firm usługowych prowadzonych w formie indywidualnej albo w formie spółki cywilnej osób fizycznych, które usługi świadczą na rzecz osób fizycznych. Do jej zastosowania konieczne jest spełnienie przez podatnika kilku podstawowych warunków.

Podatnicy, którzy mogą stosować kartę podatkową, podlegają opodatkowaniu w tej formie, jeżeli:

- złożą wniosek o zastosowanie opodatkowania w tej formie,
- we wniosku tym zgłoszą prowadzenie działalności wymienionej w jednej z 12 części tabeli określającej miesięczne stawki podatku (zał. Nr 3 do ustawy),
- przy prowadzeniu działalności nie korzystają z usług osób nie zatrudnionych przez siebie na podstawie umowy o pracę oraz z usług innych przedsiębiorstw i zakładów, chyba że chodzi o usługi specjalistyczne,

- nie prowadzą, poza jednym z rodzajów działalności objętych opodatkowaniem kartą podatkową wymienionej w art. 23 u.z.p.d., innej pozarolniczej działalności gospodarczej,
- małżonek podatnika nie prowadzi działalności w tym samym zakresie,
- nie wytwarzają wyrobów opodatkowanych podatkiem akcyzowym,
- pozarolnicza działalność gospodarcza zgłoszona we wspomnianym wyżej wniosku nie jest prowadzona poza terytorium RP.

Podatnicy rozpoczynający prowadzenie działalności gospodarczej wnioski o wyborze karty podatkowej będą mogli złożyć do CEIDG jednocześnie z rejestracją działalności gospodarczej. Podatnicy, którzy wniosku nie złożą w CEIDG, będą mogli taki wniosek złożyć właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego. Jeżeli w danym roku podatnik był opodatkowany kartą podatkową, to w kolejnym roku może kontynuować opodatkowanie kartą i nie musi składać wniosku PIT-16. Natomiast jeśli w kolejnych latach chce przejść na kartę podatkową z innej formy opodatkowania to wniosek o zastosowanie opodatkowania w formie karty podatkowej, na druku PIT-16, za dany rok podatkowy, podatnik składa właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego, nie później niż do dnia 20 stycznia roku podatkowego.

W przypadku prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej wnioski o zastosowanie opodatkowania w formie karty podatkowej składa jeden ze współników.



Możliwość opodatkowania kartą jest uzależniona od zachowania limitu zatrudnienia. Przekroczenie stanu zatrudnienia powoduje wyłączenie z opodatkowania kartą podatkową. Do stanu zatrudnienia, od którego zależy opodatkowanie kartą podatkową bądź jej wysokość, podatnik powinien oprócz pracowników wliczyć również osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę nakładczą oraz członków rodziny mających inne niż podatnik miejsce pobytu stałego lub czasowego. Do stanu zatrudnienia podatnik nie wlicza:

- członków rodziny pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym (przy prowadzeniu działalności przez wspólników nie wlicza się tylko członków rodziny jednego ze wspólników),
 - ⇒ osób zatrudnionych w celu nauki zawodu lub przyuczenia do wykonywania określonej pracy (do stanu zatrudnienia nie należy również wliczać maksymalnie trzech osób zatrudnionych w okresie pierwszych 12 miesięcy po złożeniu przez nie egzaminu po okresie nauki lub przyuczenia do zawodu oraz uczniów szkół średnich i studentów zatrudnionych w okresie wakacji letnich i zimowych),
 - ⇒ pracowników zatrudnionych wyłącznie przy sprzedaży wyrobów, przyjmowaniu zleceń na usługi, utrzymaniu czystości w zakładzie, prowadzeniu kasy i księgowości, kierowców i konwojentów - pod warunkiem że podatnik określi na piśmie zakres czynności tych pracowników,
 - ⇒ nie więcej niż czterech bezrobotnych absolwentów skierowanych na podstawie odrębnych przepisów do odbywania stażu u pracodawcy przez okres nieprzekraczający 12 miesięcy,
- łącznie nie więcej niż trzech zatrudnionych bezrobotnych lub absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy, przy czym okres zarejestrowania w tym urzędzie musi trwać co najmniej sześć miesięcy w okresie bezpośrednio poprzedzającym to zatrudnienie (art. 25 ust. 6 u.z.p.d.).

Podatnik może opodatkować dochód kartą podatkową tylko wtedy, gdy prowadzi jeden ze ściśle określonych rodzajów działalności. Zamkniętą listę tych działalności określa art. 23 ust. 1 u.z.p.d. Prowadzenie innej działalności, niż określona w art. 23 u.z.p.d. oznacza utratę prawa do opodatkowania prowadzonej działalności kartą podatkową.

Podatnicy stosujący kartę podatkową obowiązani są płacić podatek w formie karty podatkowej do siódmego dnia następnego miesiąca za miesiąc poprzedni; zaś za grudzień do 28 grudnia.

Po zakończeniu roku obowiązani są złożyć do

31 stycznia następnego roku podatkowego roczną deklarację na formularzu PIT-16A o wysokości składki na ubezpieczenie zdrowotne zapłaconej i odliczonej od karty w danym roku (art. 31 ust. 4 u.z.p.d.).

Muszą oni informować naczelnika urzędu skarbowego o wszelkich zmianach, np. stanu zatrudnienia, które mogą wpłynąć na wysokość karty bądź na utratę prawa do karty (art. 36 ust. 1 u.z.p.d.).

Wysokość podatku, na dany rok podatkowy, ustala w decyzji właściwy naczelnik urzędu skarbowego.

Wysokość miesięcznych stawek karty podatkowej jest bardzo zróżnicowana. Zależy głównie od wielkości miejscowości, w której usługi są wykonywane, wielkości zatrudnienia oraz rodzaju świadczonych usług (art. 27 ust. 1 u.z.p.d.).

Na wysokość karty mają również wpływ inne czynniki wymienione w ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym. Jest to np. wiek podatnika. Jeżeli podatnik ukończy 60. rok życia, naczelnik urzędu skarbowego może mu obniżyć stawkę karty o 20% w stosunku do wartości podanej w ustawie. Warto podkreślić, że na wniosek podatnika, naczelnik urzędu skarbowego może obniżyć stawkę karty podatkowej, również gdy rozmiar działalności podatnika, przy zatrudnieniu nieprzekraczającym jednego pracownika, wskazuje na to, że określona w ustawie stawka byłaby oczywiście za wysoka (art. 27 ust. 3 u.z.p.d.). Określenie wysokości podatku opłacanego w formie karty podatkowej jest sprawą bardzo indywidualną. To naczelnik urzędu skarbowego ustala w decyzji wysokość karty.

W przypadku gdy podatnikowi nie odpowiada wysokość stawki wynikającej z karty podatkowej, ustalonej w wydanej dla niego decyzji, może zrzec się tej formy opodatkowania. Zrzeczenie powinno nastąpić w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji ustalającej wysokość podatku dochodowego w formie karty podatkowej. Jest to istotne uprawnienie podatnika. Pozwala mu, już po zapoznaniu się z wysokością karty, na rezygnację z tej formy opodatkowania i wybranie innej, korzystniejszej dla niego formy opodatkowania.

Jeżeli naczelnik urzędu skarbowego stwierdzi brak warunków do zastosowania opodatkowania w formie karty podatkowej, wyda decyzję odmowną. W takim przypadku podatnik jest obowiązany płacić:

- ryczałt od przychodów ewidencjonowanych, jeżeli spełnia warunki określone dla tej formy opodatkowania, albo
- podatek dochodowy na ogólnych zasadach.



Do minusów opodatkowania w formie karty podatkowej należy na pewno ograniczony zakres odliczeń. Od karty można bowiem odliczyć wyłącznie składkę na ubezpieczenie zdrowotne (odliczeniu podlega składka stanowiąca 7,75% podstawy jej wymiaru - art. 31 ust. 2 u.z.p.d.). Należy również pamiętać, że karta podatkowa płacona jest niezależnie od wysokości osiąganych dochodów. Jest to korzystne, gdy dochody są wysokie, ale w przypadku braku dochodów konieczność zapłaty podatku jest uciążliwa.

Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Krakowie realizuje w listopadzie szkolenie stacjonarne dotyczące m.in. opodatkowania działalności gospodarczej pt. "Abecadło przedsiębiorcy wiejskiego, czyli jak z powodzeniem uruchomić i prowadzić wiejską firmę". Serdecznie zapraszamy!!!

WSPÓLNOTOWY SYSTEM VAT- FUNDAMENT, NA KTÓRYM OPARTO PODATEK OD TOWARÓW I USŁUG

Pod koniec ubiegłego roku Komisja Europejska przedstawiła plany największej od 25 lat, reformy unijnych przepisów dotyczących podatku VAT, która ma mieć miejsce w latach 2019-2022. Modernizacja unijnego VAT jest konieczna, bowiem straty w dochodach z VAT sięgają ponad 150 mld euro rocznie. Zdaniem Komisji Europejskiej ok. 50 mld euro strat pochodzi z transgranicznych oszustw i wyłudzeń związanych z VAT. Są to być może środki, które zasilają organizacje przestępcze i międzynarodowy terrorizm. Komisja przewiduje, że kwota tych oszustw mogłaby się zmniejszyć o 80 proc. dzięki proponowanym zmianom.

Informacja ta jest dla nas to o tyle istotna, że podatek VAT jest tzw. podatkiem zharmonizowanym. Harmonizacja przepisów prawa podatkowego określana jest jako zbliżanie tych przepisów na obszarze UE z dążeniem do ujednoczenia prawa poprzez uzgadnianie, wzajemne dostosowywanie i zespalanie poszczególnych elementów w pewną całość. Wyklucza to obowiązek wiernej kopii przepisów Wspólnoty do ustawodawstw poszczególnych państw. W harmonizacji VAT chodzi o to, aby osiągnięty został zamierzony skutek, cel, który powinien zostać osiągnięty. Oznacza to, że każde państwo członkowskie samodzielnie określa formy i metody służące osiągnięciu celu zapisanego w prawie wspólnotowym oraz samo wybiera akt prawny, za pomocą którego dokonuje jego przełożenia na prawo krajowe.

Podstawowym aktem prawnym wykorzystywanym przy harmonizacji prawa podatkowego jest dyrektywa. Proces harmonizacji podatków pośrednich był konieczny. Bez niego niemożliwe było utworzenie wspólnego rynku. Różnice w zasadach opodatkowania podatkami pośrednimi między państwami członkowskimi mogły prowadzić do sytuacji, w której podmioty gospodarcze podejmowałyby decyzje

ekonomiczne, co do miejsca wykonania lub zakupu danego świadczenia, na podstawie porównania zasad podatkowych w danych krajach. Jeszcze większe problemy dotyczyły transakcji międzynarodowych. Brak harmonizacji mógł skutkować podwójnym opodatkowaniem bądź też brakiem opodatkowania określonych dóbr i usług.

W 1967r. przyjęto toteż dwie dyrektywy Rady Ministrów EWG, zapowiadające wprowadzenie neutralnego i wielofazowego podatku, wprost proporcjonalnego do ceny towarów i usług. Pierwsza Dyrektywa stworzyła podwaliny pod system VAT. Przełomowe znaczenie miała jednak przyjęta w 1977 roku Szósta Dyrektywa. W sposób kompleksowy uregulowała ona strukturę podatku od wartości dodanej. 1 stycznia 1993 roku zniesiono kontrolę celną między państwami członkowskimi, co stało się głównym motywem dalszej harmonizacji przepisów dotyczących wspólnego systemu VAT, polegającej na wprowadzeniu do VI Dyrektywy szczególnych zasad opodatkowania wewnątrzspółnotowych transakcji. Kolejne nowelizacje VI Dyrektywy, modyfikujące jej treść lub wprowadzające nowe rozwiązania, spowodowały, iż stała się ona aktem nieczytelnym. W związku z tym zastąpiono ją Dyrektywą 2006/112/WE która jest obecnie podstawowym aktem prawa wspólnotowego w zakresie VAT. Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE).



Wskazane dyrektywy, oprócz uregulowań szczegółowych, wpłynęły na ukształtowanie się tzw. podstawowych zasad VAT. Wywierają one bardzo istotny wpływ na funkcjonowanie podatku VAT w Unii Europejskiej. Zasady te zostały następnie ugruntowane i rozwinięte przez orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE).

Najważniejszą zasadą podatku od wartości dodanej jest zasada neutralności. W wielu wyrokach TSUE podkreślał fundamentalną rolę zasady neutralności dla systemu podatku VAT oraz funkcję podatku naliczonego jako podstawowego narzędzia realizacji tej zasady. W jednym z wyroków Trybunał podkreślił, iż „system odliczeń ma na celu zwolnienie podatnika w całości od obciążeń podatkiem VAT należnym do zapłaty lub zapłaconym w toku całości jego działalności gospodarczej. Wspólny system podatku od wartości dodanej zapewnia zatem, by całość działalności gospodarczej, niezależnie od jej celów lub rezultatów, pod warunkiem, iż działalność taka sama w sobie podlega VAT, była opodatkowana w całkowicie neutralny sposób”. Z zasadą neutralności silnie koresponduje zasada opodatkowania konsumpcji, w myśl której podatek VAT powinien obciążać konsumenta. W tym celu funkcjonuje system odliczeń umożliwiający uniknięcie tego obciążenia przez podmioty biorące udział w procesie dostarczenia towaru lub usługi ostatecznemu konsumentowi.

Kolejną podstawową zasadą podatku od wartości dodanej jest zasada powszechności. Oznacza ona, iż opodatkowaniu podlega każdy etap obrotu, a jakiegokolwiek odstępstwo od reguły powszechności opodatkowania może mieć wyłącznie wyjątkowy charakter i musi być wprowadzone na podstawie zapisów dyrektyw. Zasady stosowania podatku VAT powodują bowiem, że wyłączenie niektórych transakcji z opodatkowania, względnie objęcie ich zwolnieniem od podatku, zakłóciłoby jego naliczanie w sposób umożliwiający osiągnięcie celu, jakim jest opodatkowanie wyłącznie ostatecznej konsumpcji towarów i usług. Z zasadą tą związana jest zasada unikania zakłócenia warunków konkurencji. W jej myśl wszyscy podatnicy VAT powinni podlegać takim samym zasadom opodatkowania.

Art. 1 ust. 2 Dyrektywy VAT nakazuje, aby VAT był „dokładnie proporcjonalny do ceny towarów i usług, niezależnie od liczby transakcji, które mają miejsce w procesie produkcji i dystrybucji poprzedzającym etap obciążenia tym podatkiem”. Wyrażoną tutaj zasadę proporcjonalności VAT trzeba rozumieć jako wytyczną, aby konstrukcja podatku gwarantowała, iż stosunek kwoty należnej budżetowi z tytułu VAT do pozostałej części ceny produktu będzie zawsze taki sam, niezależnie od ceny produktu oraz liczby i rodzaju transakcji, jakie poprzedziły ostateczne jego nabycie przez konsumenta. Ze względu na konsumpcyjny charakter VAT istotne znaczenie ma zachowanie tej proporcji nie tylko na poszczególnych pośrednich etapach produkcji i dystrybucji, ale również na etapie zakupu detalicznego. Uszczegółowieniem zasady proporcjonalności, jak i zasady neutralności jest zasada jednokrotności. Niepobranie podatku, jak i wielokrotne pobranie podatku od tej samej czynności kłóci się bowiem z postulatem proporcjonalności oraz podważa równe warunki konkurencji.

Zasady ogólne VAT odgrywają ogromną rolę w wykładni szczegółowych przepisów wspólnotowych dotyczących VAT, czego dowodem są liczne orzeczenia, w których TSUE wywodzi swe tezy właśnie z owych zasad. W orzeczeniach TSUE częstokroć się na nie powoływał, przedkładając je ponad to, co wynikało z dosłownej interpretacji przepisów.

Należy mieć więc nadzieję, że te fundamenty, na których zbudowany jest wspólnotowy system VAT nie ulegną zmianie wskutek zabiegów różnych krajów o narodowe interesy, a planowane liczne zmiany przyczynią się do zabezpieczenia przed oszustwami VAT-owskimi w skali ogólnoeuropejskiej.





ZIELONA PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ - PRZYSZŁOŚĆ POLSKIEJ WSI

Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Krakowie realizuje projekt finansowany e środków KSOW Województwa Małopolskiego pt. Zielona przedsiębiorczość – przyszłość polskiej wsi. W ramach projektu planowany jest ośmiodniowy wyjazd studyjny do Niemiec, Dani i Szwecji.

Celem projektu jest zapoznanie uczestników wyjazdu studyjnego z przykładami nowatorskich aktywności gospodarczych przyjaznych środowisku, które mogą się przyczynić do zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich. Chcemy również pokazać przykłady adaptacji tradycyjnych aktywności mieszkańców obszarów wiejskich do uwarunkowań zrównoważonego rozwoju. Istotną część programu wyjazdu stanowić będzie prezentacja możliwości, sposobów wykorzystania odnawialnych źródeł energii w ramach działalności rolniczej, okołorolniczej i pozarolniczej na obszarach wiejskich.

Uczestnicy wyjazdu będą mogli się ponadto zapoznać z przykładami działań instytucji państwa lub samorządu celem oddziaływania na rozwój na wsi środowiskowych aktywności gospodarczych zgodnych z założeniami zrównoważonego rozwoju, czy z przykładami działań uczelni/instytucji otoczenia biznesu/organizacji trzeciego sektora podejmowanymi w celu wspierania rozwoju zrównoważonego obszarów wiejskich.

W wyjeździe weźmie udział 20 uczestników z Małopolski, w tym:

- Mieszkańcy obszarów wiejskich (5 osób),
- Przedstawiciele doradztwa rolniczego (4 osoby),
- Pracownicy uczelni wyższych (3 osoby),
- Przedstawiciele samorządu obszaru Małopolski (3 osoby),
- Przedstawiciele organizacji pozarządowych (3 osoby),
- Przedstawiciele Wnioskodawcy (2 osoby).

Centrum Doradztwa Rolniczego w Krakowie zdecydowało się podjąć realizacji tego projektu, gdyż dostrzegamy potrzebę bardziej wyężonej pracy na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich. Na wsi nadal dominuje bowiem tradycyjna działalność rolnicza, bądź też realizowane są proste aktywności pozarolnicze, czy też nieskomplikowana działalność usługowa. Wciąż trudno jeszcze dostrzec innowacyjne działania rolnicze, około i pozarolnicze. Tymczasem, m.in. postępująca rewolucja informatyczna, połączona szeroko zakrojonymi inwestycjami infrastrukturalnymi zmienia i dalej zmienia na lepsze uwarunkowania podejmowania szerokiego spektrum aktywności gospodarczej na wsi.

Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na problem zanieczyszczenia powietrza (smogu), z którym głównie zmagają się polskie miasta, ale i w pewnym stopniu również miasteczka i wsie. Niewątpliwie rośnie świadomość ekologiczna Polaków. Podobnie, problem dostrzegany jest również przez polski rząd, który wskazał na palącą potrzebę działań na rzecz gospodarki niskoemisyjnej.

Kwestie te zostały m.in. nakreślone w Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju, która jest oficjalną, państwową wizją rozwoju Polski. Strategia ta dokonała istotnych przewartościowań na gruncie polskim. Wcześniej wdrażany rozwój polaryzacyjno-dyfuzyjny, zakładał wspieranie dużych metropolii jako „biegunów wzrostu”, co przy stworzeniu odpowiednich warunków rozpowszechniania efektów w układzie międzyregionalnym oraz regionalnym miało wpływać pozytywnie na rozwój oraz na zmniejszanie się różnicowań międzyregionalnych. Niestety procesy takie nie nastąpiły.

Fundamentalnym wyzwaniem jest zatem przebudowanie modelu gospodarczego tak, żeby służył on całemu społeczeństwu, a nie tylko aglomeracjom i dużym miastom. Model rozwoju nakreślony w Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju to przede wszystkim rozwój odpowiedzialny oraz społecznie i terytorialnie zrównoważony, a więc rozwój zgodny z założeniami Strategii Europa 2020.

W Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju przewiduje się „pełniejsze wykorzystanie potencjałów terytorialnych obszarów wiejskich (...) dla kreowania wzrostu i lepszych miejsc pracy dla wszystkich mieszkańców Polski. To również wspomaganie rozwoju tych obszarów wiejskich (...), które (...) w niewystarczającym stopniu korzystają z pozytywnych efektów zachodzących procesów rozwojowych i nie mogą w pełni zrealizować swojego potencjału rozwojowego ze względu na ukształtowaną historycznie zależność gospodarczą od dominujących sektorów lub utratę funkcji społeczno-gospodarczych”.

Wskazuje się na konieczność wzmocnienia polskiej gospodarki, zaznaczając, że konkurencyjna gospodarka (w tym wiejska), to „gospodarka efektywna, lepiej wykorzystująca kreatywność ludzi, stwarzająca rozwiązania bardziej innowacyjne i przyjazne dla środowiska, które skutecznie konkurują na rynkach światowych”.

Realizowany projekt ma wyjść więc naprzeciw założeniom w/w oficjalnego programu państwowego. Przede wszystkim ma on jednak służyć przygotowaniu do radzenia sobie z wyzwaniami, które przyniesie przyszłość. Zachodzące procesy gospodarcze, środowiskowe i polityczne jednoznacznie wskazują, że jesteśmy skazani na niskoemisyjną, wysoce wyspecjalizowaną i zaawansowaną technologicznie gospodarkę, która funkcjonuje najefektywniej w ramach rozwoju zrównoważonego.

W krajach Europy Zachodniej, m.in. poprzez system zachęt dla firm miejskich w celu przeniesienia ich aktywności na tereny wiejskie, doprowadzono do „małego uprzemysłowienia” tych obszarów. Od ponad pięćdziesięciu lat w krajach wysoko rozwiniętych gospodarczo obserwuje się proces wypychania przemysłu z miast na obszary wiejskie.

Zachodząca na naszych oczach czwarta rewolucja przemysłowa sprawia, że system takich zachęt staje się zbędny, gdyż w wielu branżach, to, co do tej pory stanowiło przeszkodę w rozwijaniu biznesu na wsi znika, natomiast przewagi z lokalizacji działalności na wsi, jak chociażby dużo niższe koszty terenów inwestycyjnych, koszty wynajmu czy prostsze i tańsze tworzenie wieloźródłowego, rozproszonego systemu energetycznego stają się jeszcze bardziej wyraziste. Zjawisko to będzie więc przebiegało samoczynnie, aczkolwiek musi być to proces poddany kształtowaniu przez instytucje państwa, instytucje akademickie, doradcze czy organizacje trzeciego sektora.

Podmioty te i ludzie w nich pracujący mają jednak prawo nie czuć się jeszcze odpowiednio przygotowani na wyzwania przyszłości. Problemem są tu też kwestie systemowe, jak chociażby niedostatecznie rozwinięta sieć instytucji wspomagających początkujących przedsiębiorców (rolnych jak i pozarolniczych, zwłaszcza w kontekście działań z obszaru green economy). Wynika to poniekąd z niedoceniań roli instytucji doradczych i szkoleniowych w tak szybko zmieniających się uwarunkowaniach prawnych, ekonomicznych, etc.

Problemem jest również wciąż istniejące sektorowe podejście do polityki rolnej i rozwoju wsi. Brak również synergii podejmowanych działań, szczególnie między rozwojem obszarów wiejskich w ramach wspólnej polityki rolnej a polityką rozwoju regionalnego.

Realizowane działanie ma zapewnić jak najszerszą partycypację mieszkańców wsi w procesie neoindustrializacji obszarów wiejskich. W teorii ujmowana jest ona jako projekt „trzeciej i czwartej rewolucji przemysłowej” opartej na nowej infrastrukturze, t. j. o inteligentne sieci i system energetyczny bazujący na rozproszonych źródłach/ nowym modelu surowcowym i zasadach ekonomicznych odwołujących się do takich rozwiązań, jak *circular economy* etc.

Wyjazd studyjny, poprzez obserwację zachodnich rozwiązań, w tym rozwiązań systemowych, ma też dać przedstawicielom instytucji państwa, instytucji akademickich, doradczych czy organizacji trzeciego sektora wiedzę w zakresie tworzenia odpowiedniego „środowiska” i „klimatu” dla działań przedsiębiorczych przyczyniających się do zrównoważonego, pro środowiskowego rozwoju obszarów wiejskich.

przedsiębiorczych przyczyniających się do zrównoważonego, pro środowiskowego rozwoju obszarów wiejskich.

Nie może się to powieść bez współpracy różnych „aktorów” rozwoju obszarów wiejskich w Małopolsce. Przykłady skoordynowanych, wspólnych działań różnych podmiotów w odwiedzanych krajach i identyfikacja wartości dodanej, która pojawia się przy takiej kooperacji ma skłonić uczestników wyjazdu, reprezentujących różne podmioty związane z rozwojem wsi małopolskiej, do wspólnych działań i co za tym idzie do wzajemnej wymiany wiedzy. Niewątpliwie, już sam wyjazd studyjny będzie świetną okazją do takiej wymiany doświadczeń.

Po wyjeździe studyjnym zostanie przygotowana publikacja przedstawiająca dobre praktyki w zakresie programowania i wdrażania zrównoważonego, sprzyjającego środowisku rozwoju obszarów wiejskich, zaobserwowane w odwiedzanych krajach. Przekażemy ją na potrzeby małopolskich mieszkańców obszarów wiejskich w ilości 1000 szt., celem jak najszerszego rozpowszechnienia rezultatów uzyskanych w wyniku zrealizowanej wizyty studyjnej.

Mateusz Grojec
CDR O/ Kraków



Wyjątkowa oferta noclegowa!

Zachęcamy do skorzystania z miejsc noclegowych w atrakcyjnej lokalizacji i przystępnej cenie. Nasza jednostka położona jest w sercu zabytkowej dzielnicy Kazimierz, skąd blisko jest również na Wzgórze Wawelskie i Rynek.

Oferujemy pokoje:

- ⇒ 1-osobowe z łazienką - 100 zł
- ⇒ 2-osobowe z łazienką - 160 zł
- ⇒ 3-osobowe z łazienką - 240 zł

Pracownicy Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz jednostek organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez MRiRW mogą skorzystać z promocyjnej ceny:

70 zł



CDR REALIZUJE PROJEKT ERASMUS+ DOTYCZĄCY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Krakowie przystępuje do realizacji projektu w ramach programu Erasmus + pt. „**Youth-European Cultural Heritage**”. Ideą projektu jest poprawa jakości usług związanych ze wsparciem doradczym dla młodych ludzi w trudnym obszarze zawodowym dotyczącym dziedzictwa kulturowego. Potrzeba ta wynika z braku wiedzy i niedoboru specjalistycznych porad dla młodzieży dotyczących możliwości pracy w obszarze kultury.

Projekt obejmuje wymianę dobrych praktyk, wdrożenie sieci na poziomie europejskim, szkolenie liderów młodzieżowych i rozwój europejskiej platformy z narzędziami online dla pracowników młodzieżowych i pośredników pracy. Wraz z partnerami, chcemy ich zainspirować i przyczynić się do rozpowszechniania idei pracy w obszarze dziedzictwa kulturowego wśród młodych ludzi. Bezpośrednimi beneficjentami projektu będzie sześć międzynarodowych organizacji partnerskich zaangażowanych w projekt. Każdy z partnerów wskaże swoich przedstawicieli, którzy znajdą się wśród 24 „multiplikatorów” przeszkolonych w ramach projektu.

Otrzymają oni narzędzia do prowadzenia sesji szkoleniowych dla pracowników młodzieżowych i agentów zatrudnienia. Następnie, każdy z nich zorganizuje 2 szkolenia w swoim kraju.

W sumie 800 osób pracujących z młodzieżą i pośredników pracy skorzysta z tych kursów. Otrzymają oni ponadto bezpłatny dostęp do platformy internetowej zawierającej narzędzia do działań służących podniesieniu świadomości młodzieży w zakresie zawodów związanych z dziedzictwem kulturowym. Będą się również mogli przyczynić do rozbudowy wspomnianej platformy. Główne oczekiwane przez nas rezultaty projektu to:

- 24 młodych pracowników i pośredników pracy, którzy będą informować o dobrych praktykach związanych z zatrudnieniem w obszarze dziedzictwa kulturowego.
- 1 zestaw szkoleniowy dla pracowników młodzieżowych i agentów zatrudnienia, zawierający innowacyjne narzędzia na warsztaty dotyczące zatrudnienia.
- Rozwój zasobów komputerowych służących jako narzędzia szkoleniowe w edukacji pozaformalnej, celem promocji zatrudnienia w obszarze kultury.
- Rozwój instrumentów multimedialnych w celu promowania przykładów / wyników dobrych praktyk w obszarze związanym z dziedzictwem kulturowym.
- Stworzenie sieci na poziomie europejskim, wspierającej i doradzającej młodym ludziom w zakresie dziedzictwa kulturowego Europy i możliwości pracy w tym obszarze.
- 1 międzynarodowe badanie mające na celu identyfikację zawodów związanych z dziedzictwem kulturowym.

Projekt ten będzie realizowany do końca sierpnia 2020 r.

Mateusz Grojec
CDR O/ Kraków

Erasmus+ to program Unii Europejskiej w dziedzinie edukacji, szkoleń, młodzieży i sportu na lata 2014-2020. Struktura programu Erasmus+ obejmuje następujące elementy:

- Akcja 1. Mobilność edukacyjna;
- Akcja 2. Współpraca na rzecz innowacji i wymiany dobrych praktyk;
- Akcja 3. Wsparcie w reformowaniu polityk;
- program Jean Monnet;
- Sport (dzięki programowi Erasmus+ po raz pierwszy w historii programów edukacyjnych Unii Europejskiej wspierane są inicjatywy związane ze sportem).

Do krajów uczestniczących w programie należą:

- 28 państw członkowskich Unii Europejskiej;
- państwa EFTA/EOG: Islandia, Liechtenstein, Norwegia;
- państwa kandydujące do UE: Turcja, Republika Macedonii



Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
- Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej

RELACJA Z VIII MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ PT. „GOSPODARSTWA RODZINNE WOBEC WYZWAŃ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU”

W dniach 21-22 czerwca 2018 roku, w Centrum Kongresowym Uniwersytetu Rolniczego odbyła się **VIII Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Gospodarstwa rodzinne wobec wyzwań zrównoważonego rozwoju”**. Organizatorem konferencji było Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Krakowie wraz z Uniwersytetem Rolniczym im. H. Kołłątaja w Krakowie – Europejskie Centrum Badawcze Drobnych Gospodarstw Rolnych. Honorowy patronat nad konferencją objął Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Krzysztof Jurgiel oraz Rektor Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie prof. dr hab. Włodzimierz Sady.

W konferencji uczestniczyło około 260 osób. Byli to przedstawiciele rolników, izb rolniczych, członkowie organizacji pozarządowych działających na obszarach wiejskich, przedstawiciele świata nauki, doradcy, przedstawiciele agencji rządowych, przedsiębiorcy, samorządowcy.

W licznych referatach wygłoszonych przez prelegentów w sposób wyczerpujący przedstawiono wyzwania jakie stoją przed gospodarstwami rodzinnymi. Konferencję otworzył prof. dr hab. inż. dr h.c. Janusz Żmija z Europejskiego Centrum Badawczego Drobnych Gospodarstw Rolnych Uniwersytetu Rolniczego im. H. Kołłątaja w Krakowie. Następnie głos zabrał dr Krzysztof Duda – Dyrektor Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Krakowie. Po nim rozpoczęły się wystąpienia JM Rektora Uniwersytetu Rolniczego im. H. Kołłątaja w Krakowie – prof. dr hab. inż. Włodzimierza Sady; Mgr Krzysztofa Janiaka – Zastępcy Dyrektora Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie; Dr Czesława Siekierskiego – Przewodniczącego Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Parlamentu Europejskiego; Mgr inż. Teresy Piekary – Dyrektora Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Oddział terenowy w Krakowie; Mgr inż. Adama Ślusarczyka – Dyrektora Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Małopolskiego Oddziału Regionalnego.

Podczas Konferencji zostały zaprezentowane przez przedstawicieli świata nauki, m.in. dr Martę Czekaj, wyniki badań z zakresu wpływu powiązań

i relacji społecznych na bezpieczeństwo żywnościowe na terenach rozdrobnionych agrarnie. W dalszej części wykładów omówiono również aspekty prawne i społeczne gospodarstw rodzinnych. Profesor Wojciech Ziętara zaprezentował stan gospodarstw rodzinnych i wskazał możliwe kierunki rozwoju.

Uczestnicy konferencji wysłuchali również wystąpień zagranicznych prelegentów z Hiszpanii, Słowacji, Ukrainy oraz Bułgarii; m.in. profesor Nidhal Shaban starał się ukazać podobieństwa i różnice między gospodarstwami rodzinnymi w Polsce i Bułgarii.

Konferencji towarzyszyła prezentacja działalności oraz dorobku instytucji i organizacji okołorolniczych takich jak: Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Krakowie, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Karniowicach, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego czy Małopolska Izba Rolnicza.

Głównym celem konferencji było ułatwienie wymiany wiedzy i rozpowszechnianie rezultatów działań na rzecz rozwoju obszarów wiejskich poprzez wystąpienia teoretyczne prelegentów oraz praktyków.

Drugiego dnia konferencji tj. 22 czerwca, odbyły się dwa wyjazdy studyjne. Uczestnicy konferencji zapoznali się z działalnością gospodarstwa rolnego Ryszarda i Łukasza Jędruchów w Janowiczkach w powiecie miechowskim, gdzie głównym źródłem dochodu jest stado podstawowe 70 wysokomlecznych krów. Kolejnym punktem wyjazdu było gospodarstwo rolne Tadeusza Maja w Swojczanach w gminie Chrasznica, które specjalizuje się w uprawie kapusty, ogórków i zboża. Druga grupa wizytowała Centrum Produktu Lokalnego w Rzuchowej w gminie Pleśna oraz winnicę Zadora prowadzoną przez Zofię i Stanisława Michałowskich w Szczepanowicach w gminie Pleśna.

Krzysztof Kucia, Natalia Tarkowska

